

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.05.2022

§ 72

Valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä 14.4.2022 / Dnro 22389

1963/11.01.02.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Lakimies Eino Svinhufvud p. 044 482 6827

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että Lahden kaupunki ei hae muutoksenhakulupaa eikä valita korkeimpaan hallinto-oikeuteen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä.

Perusteluosa

Lahden kaupunki ei hae KHO:ssa muutoksenhakulupaa eikä muutosta valkoposkikihanhien karkottamislupaa koskevan hakemuksen hylkäämisen osalta. Karkotuslupaa koskevan hakemuksen hylkäävä päätös on lainmukaisesti perusteltu, koska EU:n lintudirektiivi ja luonnonsuojelulaki antavat viranomaiselle laajan kompetenssin arvioida, onko mahdollisia vaihtoehtoisia toimenpiteitä arvioitu riittävästi. Toisaalta Lahden kaupungin osalta on joka tapauksessa kiistatonta, että kaupunki ei ole kokeillut riittävästi kaikkia tiedossaan olleita vaihtoehtoja. ELY:llä on ollut lakiin perustuva oikeus vaatia tätä ja koska asiasta ei ole voitu esittää

näyttöä, hallinto-oikeuden päätös on lainmukainen eikä todennäköisesti muuttuisi korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Lahden kaupunki on hakenut Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa muutosta Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen 22.11.2021, VARELY/1440/2021, jolla päätöksellä mainittu ELY-keskus ei ole myöntänyt Lahden kaupungille lupaa valkoposkiahnien karkottamiseen hakemuksessa yksilöidyillä Lahden kaupungin puistoalueilta kytkettynä olevien koirien avulla, lasereilla tai droneilla häiritsemällä. Päätöksessä Varsinais-Suomen ELY-keskus on myös todennut, että uimarannan hiekkaluovalla laserilla ja droneilla toteutettava ahnien muualle ohjaaminen ei edellytä poikkeuslupaa.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on päätöksellään 14.04.2022 nro H655/2022 hylännyt Lahden kaupungin valituksen em. päätöksestä. Lahden kaupungilla on mahdollisuus hakea asiassa muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikä edellyttää muutoksenhakulupaa, kuten päätöksen muutoksenhakuohjeissa on todettu. Muutoksenhakulupa on myönnettävissä hallintovalituslain 111 §:n mukaisilla perusteilla, jotka ovat: 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi; 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Tässä tapauksessa käsillä olleissa olosuhteissa voisi muutoksenhaun peruste olla vain em. kohta 1) eli se, että tapauksella on ennakkopäätöksen luonne.

Ko. asiassa on kyse luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesta kiellosta häiritä rauhoitettuja eläimiä, saman lain 49 § 3 momentin mukaisesta mahdollisuudesta hakemuksesta saada Varsinais-Suomen ELY-keskukselta lupa poiketa tästä kiellosta sekä EU:n lintudirektiivin (direktiivi 2009/147/EY) 9 artikla 1 -kohdan a-alakohdan mukaisesta jäsenvaltion oikeudesta poiketa lintujen suojelusta kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi, mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on perusteluissaan todennut mm. seuraavan (HAO:n päätöksen s. 6-7) väliotsikosta ”Oikeudellinen arviointi” lähtien: ”Lupa luonnonsuojelulain tahallista häirintää koskevasta kiellosta voidaan myöntää vain, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole.” Ja, että ”Muuta ratkaisua voidaan pitää tyydyttävänä vain sillä edellytyksellä, että se on tehokas. Ratkaisun tulee olla taloudellisessa mielessä ja muutoinkin toteuttamiskelpoinen. Ratkaisun tyydyttävyyttä arvioitaessa on merkitystä annettava myös kyseessä olevan lintulajin suojelulliselle statukselle sekä sille, mikä on se intressi, jota toimenpiteellä pyritään suojaamaan.”

Hallinto-oikeuden päätöksessä ainoat Lahden kaupungin hakemuksen perusteista, joihin ei nimenomaisesti ole otettu kantaa, ovat terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja poliisin esittämän todistelun kautta esille tuotu vaara ja loukkaantumisen riski ihmisille, mitä hakemuksessa on pidetty perusteena direktiivin ja luonnonsuojelulain tarkoittamalle yleiselle turvallisuudelle poikkeamispäätöksen perusteeksi. Ne eivät kuitenkaan ole ehdottomia perusteita suojelusta poikkeamiselle, koska niiden avulla karkottamista voidaan direktiivin mukaan perustella vain, mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Hallinto-oikeuden

perusteluissa otsikon ”oikeudellinen arvio” alla on kuvattu, mitä eri keinoja hanhien karkottamiseen on teoriassa olemassa, mitä niistä kaupunki on hyödyntänyt ja mitä ei. Päätöksen perusteluissa s. 7 toisessa kappaleessa todetaan seuraavalla tavalla: ”Lahden kaupunki on pyrkinyt eri tavoin estämään hanhien hakeutumista hakemuksen mukaisille ranta- ja puistoalueille. Selvitystä siitä, että valkoposkihanhia karkottavia toimenpiteitä, kuten aitojen rakentamista, nurmialueiden leikkaamatta jättämistä tai hanhille soveltumattoman kasvillisuuden istuttamista olisi kokeiltu kaikilla hakemuksen mukaisilla puistoalueilla, ei ole kuitenkaan esitetty. Selvitystä ei ole esitetty myöskään siitä, että hanhia olisi pyritty ohjaamaan muille ruokailu- ja levähdysalueille istuttamalla niille hanhille soveltuvaa kasvillisuutta tai että hanhien houkuttelu kyseisille alueille olisi epäonnistunut. Mainittuja toimenpiteitä on kuitenkin siivouksen ohella pidettävä toteuttamiskelpoisina. Selvityksen puuttuessa valkoposkihanhille soveltuvista korvaavista ruokailu- ja levähdyspaikoista ei voida varmistua myöskään siitä, että haetut toimenpiteet eivät vaikuta lajin suotuisaan suojelutasoon.” Edellä selostetun perusteella voidaan todeta, että muita tiedossa olleita ja toteuttamiskelpoisia karkotuskeinoja ei ole riittävästi kokeiltu Lahden puistoalueilla. Tämän vuoksi ei vielä voida varmuudella todeta, että valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen estämiseksi ei olisi muuta tyydyttävää ratkaisua kuin esitetty hanhien tahallinen häiritseminen puiston alueelta.

Edellä todetusti hallinto-oikeuden päätelmä siitä, ettei kaikkia mahdollisia, myös kaupungin tiedossa olevia toimia valkoposkihanhien karkottamiseksi, olisi käytetty, on totta. Näin ollen ratkaisun päätelmät (s. 7 toinen kappale) johtavat arvion mukaan vahvasti siihen, ettei muutoksenhakuluvan myöntämiselle KHO:ssa ole riittäviä perusteluja. ELY- keskuksella on ollut lain mukainen oikeus arvioida ja todeta, ettei Lahden kaupunki ole kokeillut

kaikkia tietämiään ja mahdollisia muita ratkaisuja hanhien vähentämiseksi kuin hanhien tahallinen häiritseminen. Kyseessä on laintulkinta- ja soveltamiskysymys, johon ei liity muutoksenhakuluvan myöntämiseksi riittäviä perusteita hallintovalituslain 111 §:n mukaisesti. Lain tulkinnan kannalta HAO on arvioinut tilannetta ilmeisen oikein, kun se on todennut, että ei ole kokeiltu kaikkia mahdollisesti tiedossa olevia vaihtoehtoja.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi: Rakennus- ja ympäristölupalautakunta